

Legea Privind selecția și reproducția în zootehnie*

Capitolul I. DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1. Legislația privind selecția și reproducția în zootehnie

Legislația privind selecția și reproducția în zootehnie se compune din prezenta lege, Legea zootehniei nr. 412-XIV din 27 mai 1999 și din alte acte legislative ce reglementează activitatea în acest domeniu.

Articolul 2. Noțiuni

În sensul prezentei legi, se utilizează următoarele noțiuni:

selecția și reproducția în zootehnie - sistem de măsuri zootehnice, genetice, organizatorice și de selecție, care asigură creșterea productivității și ameliorarea calităților valoroase ale animalelor;

animal de prăsilă - animal de fermă (cu certificat de rasă) care se utilizează pentru reproducere;

resurse de prăsilă - animale de prăsilă și producția obținută de la acestea (material seminal, embrioni, ovule, ouă de păsări, de viermi de mătase și icre de pește, destinate reproducerii).

Articolul 3. Deținătorii de resurse de prăsilă

(1) Prin deținători de resurse de prăsilă se înțeleg persoanele fizice și juridice care dețin aceste resurse cu drept de proprietate, de posesiune sau folosință.

(2) Resursele de prăsilă aflate în posesia crescătorilor de animale de rasă de categoriile I și II, întreprinderilor de stat de creștere, ameliorare și însămânțare artificială a animalelor agricole, instituțiilor științifice și de învățământ, stațiilor de experimentare și testare, care se ocupă cu selecția și reproducția în zootehnie, constituie patrimoniul național al Republicii Moldova și se ocrotesc de stat.

(3) Fermele de prăsilă de categoriile I și II, întreprinderile de stat de creștere, ameliorare și însămânțare artificială a animalelor agricole, instituțiile științifice și de învățământ, stațiile de experimentare și testare, care se ocupă cu selecția și reproducția în zootehnie, pot fi privatizate numai cu autorizația Parlamentului.

(4) Deținătorii de resurse de prăsilă, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, în a căror posesie se află nucleul de prăsilă al unei sau altei rase de

animale poartă răspundere juridică pentru păstrarea rasei pure, efectivului reproducător și pentru respectarea cerințelor tehnologice și de selecție și reproducere.

Articolul 4. Subiecții selecției și reproducerii în zootehnie

(1) Activitatea de selecție și reproducție în zootehnie poate fi practică de către orice persoană fizică sau juridică care respectă actele legislative privind selecția și reproducția în zootehnie.

(2) Dreptul de a practica activitatea de selecție și reproducție în zootehnie li se acordă persoanelor fizice și juridice prin eliberarea de licențe în modul stabilit de legislație.

Articolul 5. Obiectele selecției și reproducerii în zootehnie

(1) Obiectele selecției și reproducerii în zootehnie sînt: taurinele, porcinele, ovinele, caprinele, cabalinele, păsările, iepurii de casă, animalele de blană, albinele, peștii, viermii de mătase, alte specii de animale.

(2) Nomenclatorul raselor, tipurilor și crossurilor de animale omologate (raionate) în Republica Moldova se întocmește, se aprobă și poate fi modificat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare conform programelor de dezvoltare a zootehniei.

Articolul 6. Atestarea de stat a fermelor de prăsilă

(1) Atestarea de stat a fermelor de prăsilă se efectuează la cererea solicitantului, de către comisia de atestare, înființată prin ordinul ministrului agriculturii și industriei alimentare, sub condiția ca ferma să dispună de:

a) animale cu certificate de rasă și înregistrate în condițiile Legii nr.231-XVI din 20 iulie 2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor;

b) un plan de selecție a animalelor, aprobat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;

c) un certificat care atestă starea de sănătate a animalelor și autorizație sanitar-veterinară de funcționare, eliberată în condițiile Legii nr .221-XVI din 19 octombrie 2007 privind activitatea sanitar-veterinară;

d) specialiști în domeniul zootehniei.

(2) Corespunderea fermei zootehnice categoriei de prăsilă se confirmă prin atestatul de stat, eliberat de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare la propunerea comisiei de atestare, valabil timp de 3 ani.

(3) Fermele zootehnice care nu au fost atestate sînt supuse atestării repetate după înlăturarea neajunsurilor, conform prescripțiilor comisiei de atestare.

(4) Fermele de prăsilă se supun atestării o dată la 3 ani.

Capitolul II. SARCINILE PRINCIPALE, DREPTURILE ȘI OBLIGAȚIILE DEȚINĂTORILOR DE RESURSE DE PRĂSILĂ

Articolul 7. Sarcinile principale

Sarcinile principale ale deținătorilor de resurse de prăsilă sînt:

- a) obținerea, reproducerea, folosirea rațională și păstrarea resurselor de prăsilă în scopul ameliorării raselor raionate și creării unor rase noi cu productivitate sporită, conform programului aprobat de Guvern;
- b) folosirea în selecție a celor mai valoroase resurse de prăsilă;
- c) păstrarea fondului genetic al raselor autohtone și al celor pe cale de dispariție.

Articolul 8. Drepturile principale

Deținătorii de resurse de prăsilă au dreptul:

- a) să achiziționeze și să comercializeze material biologic de prăsilă din rasele omologate în Republica Moldova;
- b) să intre (să se grupeze) în asociații, societăți, întreprinderi care au drept scop producerea resurselor de prăsilă;
- c) să finanțeze cercetările științifice și programele de selecție și reproducție a animalelor de prăsilă;
- d) să participe la expoziții cu vînzare (licitații), treceri în revistă ale realizărilor în domeniul creșterii animalelor de prăsilă;
- e) să beneficieze de credite pe termen lung și să le folosească pentru procurarea de resurse de prăsilă, construcția, reconstrucția și reutilarea tehnică a fermelor de prăsilă;
- f) să întreprindă alte acțiuni ce nu contravin prezentei legi.

Articolul 9. Obligațiile principale

Deținătorii de resurse de prăsilă sînt obligați:

- b) să respecte normele zooveterinare de întreținere, hrănire și îngrijire a animalelor de prăsilă în vederea obținerii de resurse de prăsilă valoroase;

- c) să asigure efectuarea de lucrări de perfecționare a calităților valoroase și sporire a productivității animalelor de prăsilă, precum și păstrarea, reproducerea și folosirea lor în modul stabilit conform programelor aprobate;
- d) să țină evidența zootehnică în baza formularelor aprobate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
- e) să efectueze lucrări de verificare a productivității reproducătorilor și a calității descendenților;
- f) să utilizeze la însămânțarea artificială și/sau montă doar materialul seminal obținut de la reproducătorii indicați în planul de împerecheri;
- g) să stabilească autenticitatea productivității animalelor de prăsilă;
- h) să efectueze controlul imunogenetic al originii animalelor de prăsilă destinate comercializării și verificarea productivității reproducătorilor și a calității descendenților;
- i) să prezinte departamentului (direcției) de specialitate al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și instituțiilor științifice de branșă rapoarte privind bonitarea animalelor de prăsilă, precum și despre starea sănătății și vaccinarea lor, procurarea și folosirea resurselor de prăsilă, realizarea măsurilor în conformitate cu programul de ameliorare a lor;
- j) să prezinte organelor de statistică informația necesară, conform Legii nr. 412-XV din 9 decembrie 2004 cu privire la statistica oficială;
- k) să coordoneze cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare comercializarea resurselor de prăsilă, procurate, produse sau întreținute din contul statului;
- l) să identifice animalele conform Legii nr. 231-XVI din 20 iulie 2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor.

Capitolul III. BONITAREA ȘI TESTAREA ANIMALELOR DE PRĂSILĂ. APROBAREA DE STAT A REALIZĂRILOR SELECȚIEI

Articolul 10. Bonitarea și testarea animalelor de prăsilă

(1) Bonitarea și testarea animalelor de prăsilă se efectuează în conformitate cu documentele normativ-tehnologice în domeniu.

(2) Bonitarea și testarea animalelor de prăsilă se efectuează:

a) la întreprinderile de creștere, ameliorare și însămânțare artificială a animalelor agricole, la stațiile de experimentare și testare, la fermele de prăsilă de categoria I, la elevere - de către selecționarii instituțiilor de cercetări științifice;

b) în gospodăriile de alte categorii, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, - de către selecționarii acestor gospodării.

Articolul 11. Aprobarea de stat a realizărilor selecției

(1) Realizările de ameliorare în zootehnie sînt recunoscute și aprobate în cazurile unei ameliorări substanțiale prezentate ca rase, tipuri, linii, crosuri nou-create, care posedă calități utile și productive mai înalte în comparație cu realizările performante existente în țară.

(2) Crearea de noi rase, tipuri, linii și crosuri de animale se efectuează în conformitate cu programele de cercetare dezvoltare în domeniu, aprobate de Guvern.

Capitolul IV. ACHIZIȚIONAREA, FOLOSIREA ȘI COMERCIALIZAREA RESURSELOR DE PRĂSILĂ

Articolul 12. Producerea, comercializarea, importul și exportul resurselor de prăsilă

(1) Producerea, comercializarea, exportul resurselor de prăsilă se efectuează de către deținătorii de animale care dispun de certificate de rasă.

(2) Se permite importul resurselor de prăsilă de clasele elită record și elită care sînt incluse în Nomenclatorul raselor, tipurilor și crossurilor de animale omologate (raionate) în Republica Moldova și care dispun de certificat de rasă.

(3) Importul resurselor de prăsilă care nu sînt incluse în Nomenclatorul raselor, tipurilor și crossurilor de animale omologate (raionate) în Republica Moldova se admite, în scopul efectuării cercetărilor științifice, cu autorizația Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare. Autorizația se eliberează în mod gratuit, în termen de 7 zile de la depunerea cererii.

(4) Importul și exportul resurselor de prăsilă se efectuează în baza următoarelor acte:

a) contractul de achiziționare a resurselor de prăsilă;

b) certificatul de rasă, eliberat de exportator;

c) avizul sanitar-veterinar, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;

d) autorizația eliberată de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare în condițiile alin. (3).

Articolul 13. Folosirea resurselor de prăsilă pentru reproducerea animalelor agricole

(1) Pentru reproducerea animalelor de prăsilă se folosește material seminal și reproducători de prăsilă autorizați prin acte de forma stabilită, care aparțin raselor raionate și nu sînt contaminați de boli infecțioase.

(2) Pentru reproducerea cirezii-marfă de taurine se folosește materialul seminal al taurilor de reproducție indicați în planul de selecționare a perechilor. Folosirea reproducătorilor pentru împerechere la porcine, ovine și alte specii de animale pentru producție-marfă se admite numai conform planurilor de împerecheri.

Capitolul V. REGLEMENTAREA DE STAT A SELECȚIEI ȘI REPRODUCȚIEI ÎN ZOOTEHNIE

Articolul 14. Reglementarea de stat a selecției și reproducției în zootehnie

(1) Reglementarea de stat a selecției și reproducției în zootehnie este exercitată de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, care:

a) promovează o politică de implementare a tehnicii și tehnologiilor avansate în zootehnie;

b) organizează elaborarea și realizarea programelor de reproducere, sporire a calităților de prăsilă și a productivității raselor raionate în republică, de folosire și păstrare a fondului genetic al animalelor de prăsilă;

c) aprobă și asigură repartizarea resurselor destinate realizării programelor de cercetări științifice în domeniul creșterii animalelor de prăsilă, precum și producerii mijloacelor tehnice pentru necesitățile zootehniei;

d) stabilește comanda de stat pentru elaborarea și desfășurarea cercetărilor științifice, asigură elaborarea proiectelor de acte normative privind creșterea animalelor de prăsilă;

e) monitorizează atestarea fermelor de prăsilă, coordonează programele de colaborare internațională în domeniul zootehniei, monitorizează exportul și importul resurselor de prăsilă;

f) în comun cu instituțiile științifice de branșă efectuează aprobarea realizărilor selecției, asigură protecția lor și apărarea drepturilor și intereselor deținătorilor de

resurse de prăsilă;

g) asigură subiecții selecției și reproducției în zootehnie cu resurse materiale;

h) organizează expoziții și licitații ale resurselor de prăsilă.

(2) Guvernul aprobă programele de perspectivă ale selecției și reproducției în zootehnie și de dezvoltare a activității de creștere a animalelor de prăsilă.

Articolul 15. exclus

Articolul 16. Stimularea de către stat a activității de selecție și reproducție în zootehnie

(1) Statul stimulează activitatea de selecție și reproducție în zootehnie, acordând autorilor și deținătorilor de resurse de prăsilă înlesniri sub formă de:

a) subsidii de la bugetul de stat pentru achiziționarea din străinătate a celor mai valoroase resurse de prăsilă, a preparatelor biologice și veterinare, aparatelor și utilajelor, tehnicii necesare pentru crearea unor noi rase, tipuri, linii, crosuri și hibridi de animale cu productivitatea înaltă;

b) credite pe termen lung pentru procurarea resurselor de prăsilă, tehnicii, instalațiilor, aditivilor furajeri și pentru construcția fermelor de prăsilă.

(2) Activitatea de selecție și reproducție în zootehnie care are o importanță prioritară se finanțează din bugetul de stat.

Capitolul VI. ASIGURAREA ȘTIINȚIFICĂ A SELECȚIEI ȘI REPRODUCȚIEI ÎN ZOOTEHNIE

Articolul 17. Asigurarea științifică a selecției și reproducției în zootehnie

Asigurarea științifică a selecției și reproducției în zootehnie se efectuează de către instituțiile științifice și instituțiile de învățământ superior, care:

a) elaborează concepțiile dezvoltării activității de creștere a animalelor de prăsilă, programele de selecție, procedeele, metodele și tehnologiile de creștere a animalelor de prăsilă, de obținere a materialului seminal, planurile de raionare a raselor, de importare și utilizare a resurselor de prăsilă;

b) implementează în sfera de producție realizările științifice proprii și ale altor instituții de profil;

c) exercită conducerea metodică a activității de creare a unor noi rase, tipuri, linii, crosuri și hibrizi de animale și de perfecționare a celor existente, a verificării productivității reproducătorilor și a calității descendenților;

d) participă la aprobarea realizărilor selecției, testarea noilor rase, tipuri, linii, crosuri și hibrizi de animale, achiziționate în străinătate, și pregătesc avize privind necesitatea importării resurselor de prăsilă.

Articolul 18. Sursele de finanțare a cercetărilor științifice și a realizării programelor de dezvoltare a activității de creștere a animalelor de prăsilă

Sursele de finanțare a cercetărilor științifice și a realizării programelor de dezvoltare a activității de creștere a animalelor de prăsilă sînt:

a) mijloacele bugetului de stat;

b) investițiile asociațiilor, uniunilor, societăților pe acțiuni, cooperativelor, gospodăriilor țărănești (de fermier);

c) investițiile băncilor comerciale, firmelor și companiilor străine;

d) mijloacele obținute din comercializarea producției științifice, a resurselor de prăsilă și din alte surse legale.

Capitolul VII. SUPRAVEGHEREA DE STAT A SELECȚIEI ȘI REPRODUCȚIEI ÎN ZOOTEHNIE

Articolul 20. Supravegherea de stat

(1) Supravegherea de stat în selecție și reproducție o exercită Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, care asigură:

a) supravegherea exploatarei pășunilor și obiectivelor acvatice piscicole, stupinelor, creșterea și comercializarea nutrețurilor, premixurilor și adaosurilor vitamino-proteice, altor aditivi furajeri;

b) controlul asupra respectării regulilor și parametrilor normativi la creșterea, întreținerea, nutriția animalelor și comercializarea lor;

c) controlul asupra îndeplinirii normelor stabilite în vederea organizării activității de selecție și reproducție în zootehnie, evidenței zootehnice a animalelor;

d) supravegherea respectării metodologiei și standardelor în vigoare la aprecierea materialului seminal, categoriei, calității animalelor și producției zootehnice de către producători, colectori și procesatori;

e) controlul evaluării (bonității) corecte a animalelor reproducătoare, verificării și aprecierii lor după calitatea descendenților și productivitatea proprie;

f) supravegherea utilizării masculilor-reproducători de diferite specii de animale, autorizarea lor pentru participarea la reproducție;

g) monitorizarea și asigurarea controlului asupra importului/exportului resurselor zootehnice de prăsilă;

h) participarea la atestarea de stat a fermelor zootehnice de prăsilă.

(2) Regulamentul de activitate, structura și efectivul-limită ale Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor se aprobă de Guvern.

Capitolul VIII. RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA NORMELOR DE GESTIUNE A SELECȚIEI ȘI REPRODUCȚIEI ÎN ZOOTEHNIE

Articolul 21. Încălcarea normelor de gestiune a selecției și reproducției în zootehnie

Încălcări ale normelor de gestiune a selecției și reproducției în zootehnie se consideră:

a) nerespectarea prezentei legi;

b) folosirea resurselor de prăsilă achiziționate în străinătate fără licență și neprevăzute de programul activității de selecție și reproducție în zootehnie;

c) folosirea pentru reproducție a reproducătorilor neprevăzuți de planurile de selecționare a perechilor, care nu au actele respective de atestare a animalelor de prăsilă;

d) comercializarea resurselor de prăsilă care nu corespund standardelor, condițiilor tehnice și actelor de atestare a animalelor de prăsilă;

e) nerespectarea cerințelor tehnologice privind producerea și folosirea resurselor de prăsilă;

f) nerespectarea actelor normative privind producerea și comercializarea resurselor de prăsilă, falsificarea actelor de atestare a animalelor de prăsilă;

g) nerespectarea regulilor de evidență a originii și productivității animalelor, de evidență statistică și contabilă.

Articolul 22. exclus

Articolul 23. Tratatetele internaționale

(1) Sub incidența prezentei legi cad toate persoanele fizice și juridice care se află pe teritoriul Republicii Moldova.

(2) Dacă tratatul internațional, la care Republica Moldova este parte, prevede alte reguli decât cele cuprinse în legislația privind selecția și reproducția în zootehnie, se aplică regulile tratatului internațional.

Legea este valabilă. Relevanța verificată la 03.09.2021